Raad van State

voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak

Aan de minister van Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Den Haag, 15 juli 2015

Betreft: motie-Recourt/Taverne over prejudiciële procedure

Zeer geachte heer Van der Steur,

Bij brieven gedateerd 22 juni 2015 hebt u van de president van de Hoge Raad en de procureur-generaal bij de Hoge Raad enerzijds en ondergetekende anderzijds de gevraagde reacties ontvangen, op de op 30 april 2015 door de Tweede Kamer aanvaarde motie Recourt en Taverne. Deze motie verzoekt de regering een institutionele rechtseenheidsvoorziening op te nemen in het in te dienen wetsontwerp Splitsing Raad van State en opheffing Centrale Raad van Beroep en College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Zoals blijkt uit beide brieven, hechten de Hoge Raad en het parket bij de Hoge Raad evenals de Afdeling bestuursrechtspraak alle zeer aan voortzetting van het bestaande rechtseenheidsoverleg tussen beide colleges om daarmee de voor de rechtspraktijk ongewenste verschillen in rechtspraak te voorkomen of voor de toekomst te vermijden. Ook het handhaven en versterken van regelmatige contacten tussen beide colleges zal bijdragen aan het zoveel mogelijk vermijden dat de rechtsopvattingen van de beide hoogste rechters uiteenlopen. Het mogelijk maken dat naast de benoeming van raadsheren in de Hoge Raad tot staatsraad i.b.d. bij de Afdeling ook andersom staatsraden worden benoemd tot raadsheer in buitengewone dienst in de Hoge Raad wordt door beide colleges gezien als een goede bijdrage daartoe.

Uit de brieven blijkt ook dat beide colleges het invoeren van een prejudicieel stelsel in bovenvermeld wetsontwerp verschillend taxeren. Dat laat echter onverlet dat beide colleges sterk hechten aan voortzetting van de bereikte samenwerking en overleg als hierboven beschreven. Het invoeren van een prejudicieel stelsel mag deze voortzetting niet onmogelijk maken. Dat zou, in de woorden van de Hoge Raad, leiden tot het onwenselijke gevolg dat effectief minder rechtseenheid wordt bereikt.

In mijn brief heb ik aangegeven dat ik het samengaan van een prejudicieel stelsel met voortzetting van de bestaande rechtseenheidsvoorzieningen onmogelijk acht. Ik verwijs voor de motivering naar deze brief. Met de Hoge Raad en het parket bij de Hoge Raad acht ik het beëindigen van de bestaande, effectieve, rechtseenheidsvoorzieningen en volledige vervanging door een prejudicieel stelsel onwenselijk.

Het tegemoetkomen aan de behoefte aan een institutionele rechtseenheidsvoorziening naast de bestaande afstemmingsmechanismen kan echter plaatsvinden op een wijze die recht doet aan de uitgangspunten van het wetsvoorstel en in lijn ligt met de bestaande institutionele rechtseenheidsvoorziening in artikel 8:10a van de Algemene wet bestuursrecht.

In het slot van de brief van de Hoge Raad en het parket bij de Hoge Raad wordt een soortgelijk alternatief gepresenteerd. Het betreft het instellen van gemengd samengestelde kamers bij beide colleges, waarin beslissingen kunnen worden genomen van de Hoge Raad en de Afdeling in zaken waarin belangrijke rechtseenheidsvragen spelen. Samen met het bestaande rechtseenheidsoverleg zou daarmee de rechtseenheid optimaal worden bevorderd zonder verlenging van procedures.

Ik wil graag aandacht vragen voor deze mogelijkheid als voor de rechtseenheid goed werkbare institutionele voorziening die beide colleges uitdrukkelijk hebben aangedragen. Daarmee wordt voorkomen dat de invoering van een prejudicieel stelsel tot gevolg zou hebben dat een eind wordt gemaakt aan bestaande rechtseenheidsvoorzieningen die voor de rechtspraktijk van beduidend meer betekenis zijn dan het invoeren van een prejudicieel stelsel.

Kneuterdijk 22 - Postbus 20019 - 2500 EA Den Haag

Raad van State

Uiteraard ben ik graag bereid om samen met de president van de Hoge Raad en de procureur-generaal bij de Hoge Raad dit alternatief uit te werken, zodat het in het wetsontwerp kan worden opgenomen. Voor de goede orde zend ik de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een kopie van deze brief.

Hoogachtend,

Mr. J.E.M. Polak,
voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State